

ALGEBRA I

Harjoitus 9, kevät 2010

1. Tutki ovatko seuraavat ryhmät syklisiä.
a) $(\mathbb{Z}_{18}^*, \cdot)$,   b) $(\mathbb{Z}_{12}^*, \cdot)$.
2. Osoita, että $(\mathbb{Z}, +)$ on syklinen ryhmä.
3. a) Onko ryhmä $(\mathbb{Z}_{15}^*, \cdot)$ syklinen?
b) Määrää ryhmän $(\mathbb{Z}_{15}^*, \cdot)$ kaikki aliryhmät.
4. Määrää kertalukua 6 olevan syklisen ryhmän $G = \langle a \rangle$ kaikki aliryhmät.
5. Olkoon $\alpha, \beta, \gamma \in S_4$,
$$\alpha = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 4 & 1 & 2 & 3 \end{pmatrix}, \beta = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 3 & 4 & 1 \end{pmatrix}$$
 ja $\gamma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 2 & 1 & 4 \end{pmatrix}$.
Määrää ryhmien $\langle \alpha \rangle$, $\langle \beta \rangle$ ja $\langle \gamma \rangle$ kertaluvut.
6. Olkoon G ryhmä. Olkoot $H \leq G$ ja $N(H) = \{a \in G \mid aH = Ha\}$. Aikaisemmin on osoitettu, että $N(H) \leq G$. Osoita, että $H \trianglelefteq N(H)$.
7. Olkoon G ryhmä ja $M \trianglelefteq G$ sekä $N \trianglelefteq G$. Osoita, että $M \cap N \trianglelefteq G$.
8. Olkoon n positiivinen kokonaisluku ja p alkuluku. Osoita, että $n \mid \varphi(p^n - 1)$.
Tee todistus tarkastelemalla ryhmää $\mathbb{Z}_{p^n - 1}^*$ ja sen aliryhmiä.